

Sumona pilots

2022 – 2023

In Nederland overlijden er dagelijks vijf mensen door suïcide en doen 40 mensen een serieuze suïcidepoging. Geschat wordt dat jaarlijks 485.000 mensen kampen met suïcidale gedachten. In het eerste jaar na een suïcidepoging is het risico op nog een poging 30-50 keer groter ten opzichte van de bevolking. Tijdige en passende zorg voor mensen met suïcidaliteit is essentieel. Sumona is een voorbeeld van zorg waarbij betrokken organisaties zorgen voor een goede signalering van suïcidaliteit en in actie komen via casemanagement als een suïcidepoging dreigt of is voorgevallen.

Sumona staat voor suïcidepreventie, monitoring en nazorg. Doel is suïcides en suïcidepogingen (al dan niet recidief) te voorkomen.

Werkwijze

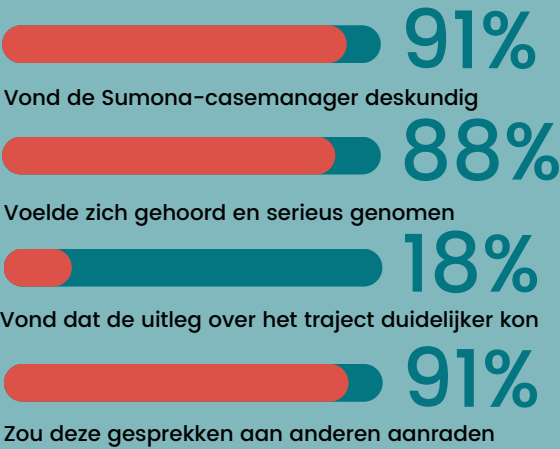
Het creëren van een lokaal vangnet met lokale ketenpartners binnen en buiten de zorg maakt het mogelijk personen met suïcidale gedachten vroegtijdig te signaleren en aan te melden bij Sumona in de desbetreffende regio. De Sumona-casemanager neemt binnen 5 werkdagen contact op met de aangemelde persoon en biedt op een laagdrempelige manier een luisterend oor, fungeert als extra vangnet en biedt ondersteuning op maat. De casemanager leidt, als dat nodig is, ook naar passende zorg en hulp in het medische en/of sociale domein. Zij of hij is de schakel tussen cliënt, eventueel betrokken behandelaar en andere hulpverleners. Daarnaast is er aandacht voor naasten en de mogelijkheid tot lotgenotencontact.

"Sumona kan een belangrijke basis zijn voor een landelijke aanpak en ondersteuning om suïcidepogingen te voorkomen."

Monique Kavelaars
Bestuurder 113 Zelfmoordpreventie

Cliënttevredenheidsonderzoek
Onderzoeksvraag: Hoe tevreden zijn cliënten over Sumona en wat ervaren zij als goed en minder goed van de ondersteuning door Sumona?

Resultaten

Methode
Kwantitatief onderzoek in de vorm van een vragenlijstonderzoek met gesloten en open vragen.

Respons
De vragenlijst is aan 150 cliënten verstuurd, waarvan 52 deelnemers met de vragenlijst zijn gestart en 29 deelnemers de gehele vragenlijst hebben ingevuld.

- Betrokkenheid naasten**
- 41% Naasten zijn betrokken
 - 44% Naasten zijn niet betrokken, wilde cliënt niet
 - 4% Naasten zijn niet betrokken, wilde naaste niet
 - 11% Naasten zijn niet betrokken, is niet besproken

Conclusie cliënttevredenheidsonderzoek

De respons op de vragenlijst was laag. Daarmee is de representativiteit een beperking van het onderzoek.

Deelnemers ervaren de ondersteuning vanuit Sumona als steunend en prettig en zijn tevreden over de deskundigheid en bereikbaarheid van de Sumona casemanager.

Verbeterpunten die uit de resultaten naar voren komen zijn tweeledig: de uitleg van het Sumona-traject kan duidelijker aan het begin en naasten kunnen vaker betrokken worden gedurende de ondersteuning vanuit Sumona.

Een grote meerwaarde van Sumona is dat de deelnemers zich gehoord voelen en de ondersteuning aanraden aan anderen. Dit zijn belangrijke resultaten voor cliënten met suïcidaliteit en draagt bij aan het voorkomen van (recidief) suïcidepogingen.

Regio's Sumona

Den Haag
Rotterdam – Rijnmond
Wassenaar
Voorschoten
Noord Veluwe

Geleerde lessen en inzichten

De geleerde lessen uit de Sumona pilots zijn positief, verwijzers zijn blij met Sumona en er zijn veel kansen en mogelijkheden. Een doorverwijzing kost weinig moeite.

Maar ook de lessen dat hulpverleners niet altijd aan doorverwijzen naar Sumona denken en het belang van een goede uitleg over de inzetmogelijkheden van Sumona bij opstart zijn inzichten die we hebben verkregen. Van de Sumona casemanagers is tijdsinvestering nodig om naast het initiële contact zichtbaar en in contact te blijven met de (nieuwe) aanmelders. Een vast aanspreekpunt kan hierin helpend zijn. Financiële inbedding is niet vanzelfsprekend. Lange termijn borging, zowel in gemeentelijk beleid als financiering is een aandachtspunt.

De ervaren meerwaarde is dat cliënten zich gehoord en op weg geholpen voelen. Cliënten ervaren de ondersteuning als steunend en prettig en zijn tevreden over de deskundigheid van de Sumona casemanager.

Conclusie en aanbevelingen

Sumona is een aanpak die op maat in te zetten is binnen een gemeente en kan aansluiten bij al bestaande zorg/ondersteuning. Waar lange termijn borging, zowel in gemeentelijk beleid als financiering soms een struikelblok is, zijn ketenpartners enthousiast over de mogelijkheden. Uit de onderzoeken die in het kader van deze pilots hebben plaatsgevonden blijkt de inzet van Sumona-casemanagers van meerwaarde voor cliënten met suïcidaliteit en ketenpartners in de regio. De ondersteuning vanuit Sumona wordt door cliënten als steunend ervaren en wordt aangeraden aan anderen.

Het krijgen van structurele financiering voor de inzet van Sumona-casemanagers blijkt een opgave. We bevelen aan om goed te kijken naar de belemmeringen rondom het krijgen van structurele financiering. Een mogelijkheid is het om eerst met één onderdeel van Sumona (bijvoorbeeld nazorg) te starten en later uit te breiden naar de gehele aanpak. De organisatie en de plek van het Sumona-team binnen organisaties kan verschillen. Zo kan een team bijvoorbeeld onderdeel uitmaken van de GGD, Mentaal Gezondheidscentrum of de GGZ, of ingezet worden vanuit de POH-GGZ. Nieuwe regio's zijn van harte uitgenodigd om aan te sluiten en ook met Sumona te starten. Een herkenbare en gezamenlijk geïntegreerde Sumona-aanpak draagt bij aan het voorkomen van suïcidepogingen en suïcides.

Nu is het tijd voor een landelijke Sumona-aanpak!

Sumona-producten voor nieuwe ketenpartners

- Wetenschappelijk artikel uitkomsten onderzoek Wassenaar
- Uitkomst overkoepelend onderzoek Sumona-, cliënttevredenheid
- Voorlichting- en foldermateriaal voor professionals en cliënten
- Sumona folder voor cliënten
- Stroomschema per regio voor aanmelders
- Webinar (gehouden op 18-04-2024)
- Train de trainer voor (nieuwe) casemanagers (landelijk)
- Intervisiemogelijkheden (lokaal en landelijk)

Daarnaast worden er aanpassingen aan de Sumona-website (www.sumona.nl) doorgevoerd en deze wordt bijgewerkt indien nodig. Alle aangesloten regio's worden hierin meegenomen.

scan de code!

Scan de QR-code of gebruik de link om het webinar over de pilots terug te kijken: <https://qrco.de/bfQAIH>

Voor meer informatie, ga naar: www.sumona.nl